

Orientering om årsregnskap 2023

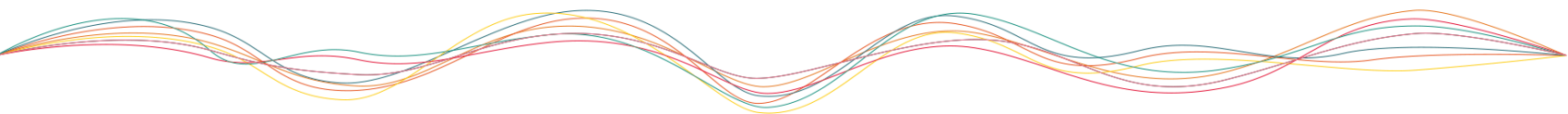
Kontrollutvalget 25.04.2024

Hovedpunkter

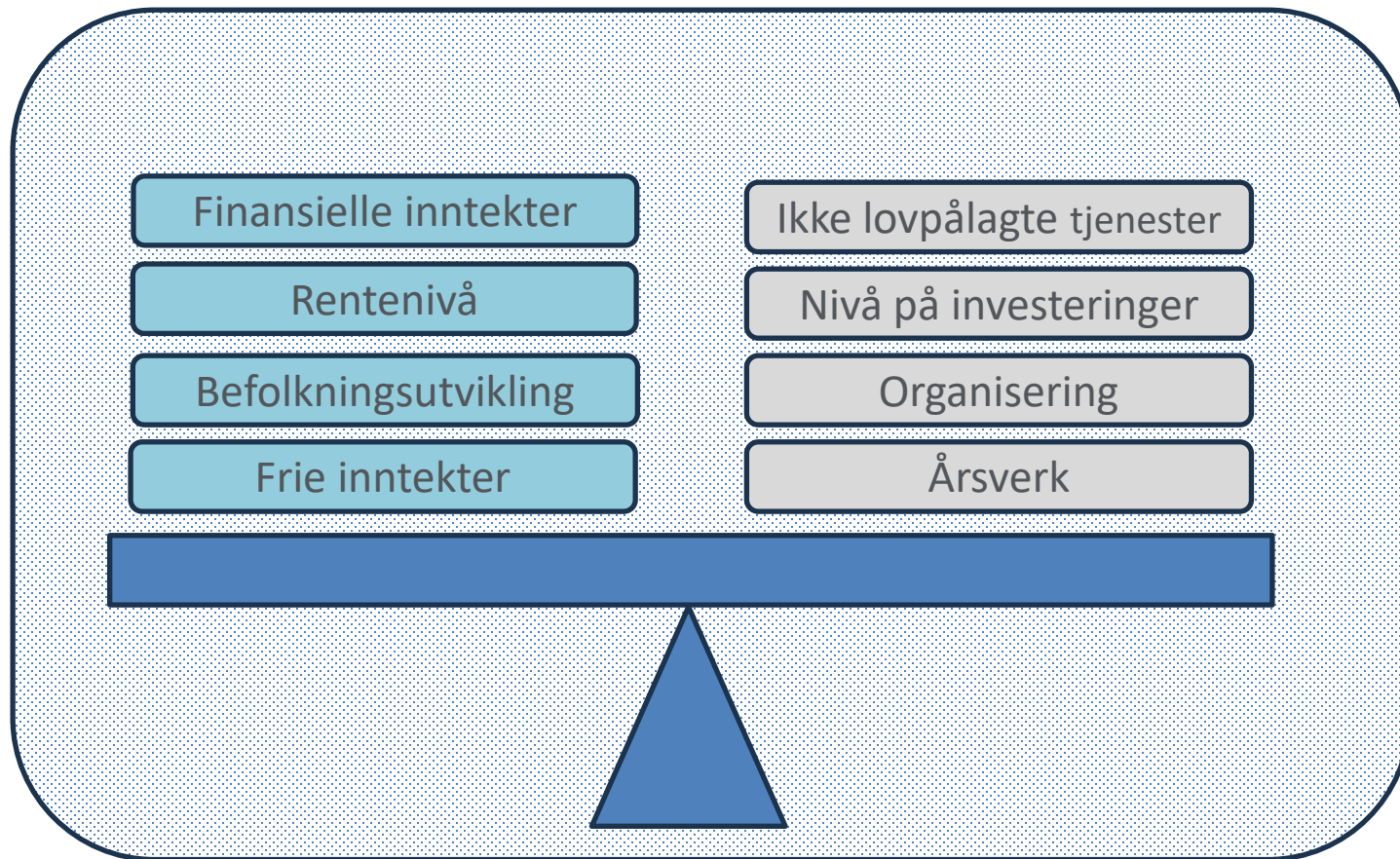
- Høyt aktivitetsnivå i Melhus kommune
 - Flere enkeltaktiviteter som er finansiert av disposisjonsfond
 - Nytt ERP-system og saks- og arkivsystem
 - Markant økning i utgifter til «ressurskrevende», som også gir økte inntekter
 - Stor økning i flyktningeinntekter – forventer økte kostnader på sikt
- God befolkningsvekst siste to årene, men lavt fødselsoverskudd siste to årene (gjenspeiles også i lavere fødselstall de siste to årene).
 - Gjenspeiler en mulig risiko for lavere fremtidig befolkningsvekst
- Driftskostnader øker mer enn de frie inntektene
 - Lønnsutgifter har økt med 175,6 mnok (17,9 %) siden 2021, mens frie inntekter har økt 100,4 mnok (9,5 %) i den samme perioden.
 - Frie inntekter har kun økt med 20,1 millioner kroner (om lag 1,7%) fra 2022 til 2023. Skal blant annet dekke at:
 - lønnsutgiftene (herunder pensjonskostnader) har økt med 93,2 millioner kroner,
 - netto renteutgifter har økt med 37,4 millioner kroner

Hovedpunkter

- Lav skatteinngang 2023 bidrar til betydelige lavere frie inntekter
 - Høyere kostnadsvekst i 2023 finansieres med kommunens mindre dårlige skatteinntekter
- Høyt rentenivå kombinert med fortsatt stort volum av investeringer
 - Melhus kommune bruker en betydelig større andel av de frie inntektene til å dekke renter og avdrag
 - Betydelig økte kostnader innenfor vann- og avløp (selvkost), som har gitt et negativt resultat på selvkostbalansen
 - Betydning for framtidig investeringsnivå
- Stor avhengighet av finansinntekter; utbytte TrønderEnergi og avkastning langsiktige finansielle investeringer.
 - «Maksimal uttelling» i 2023 gir likevel bekymring/usikkerhet

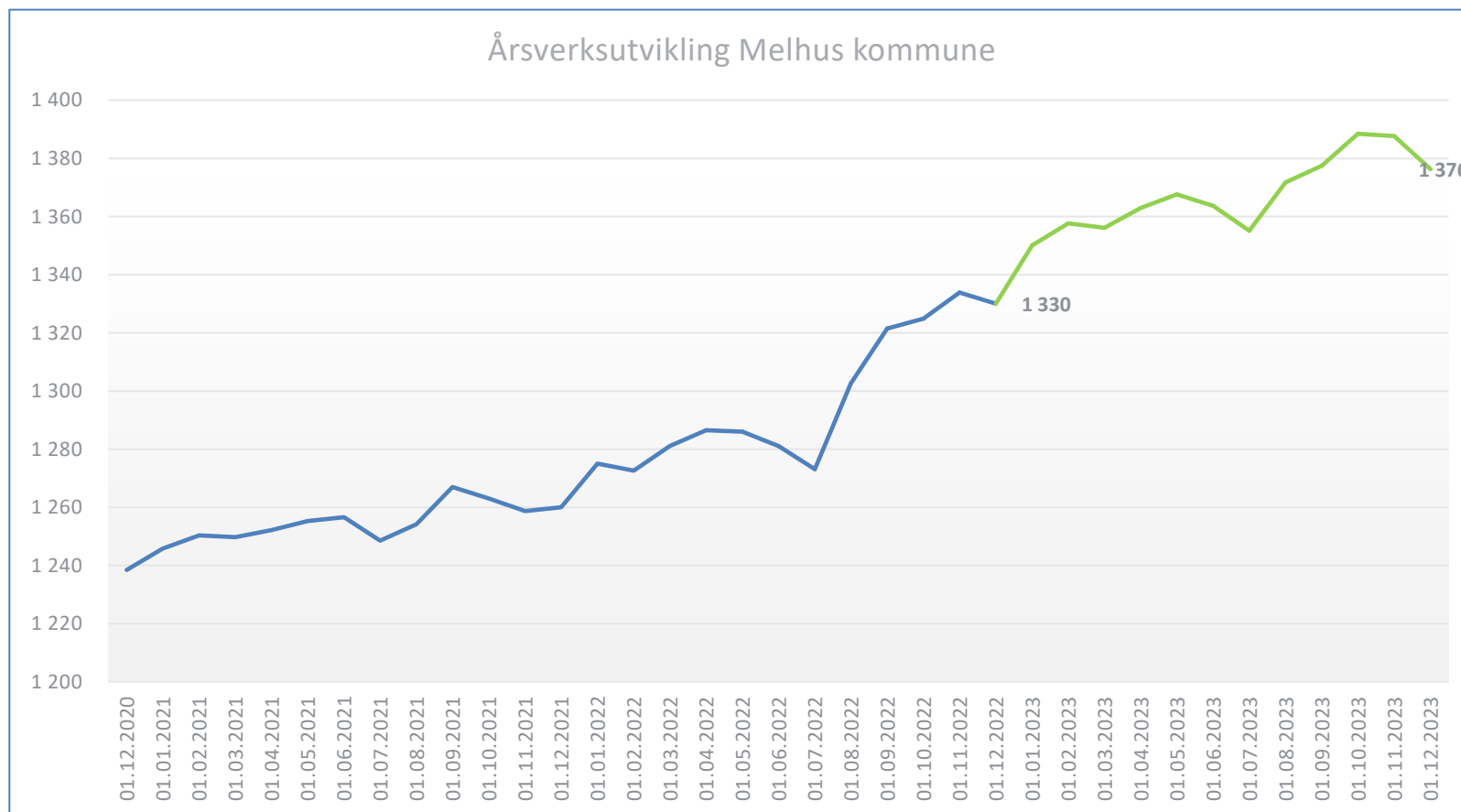
Økonomisk bærekraftsbarometer

Økonomisk bærekraftsbarometer (1)

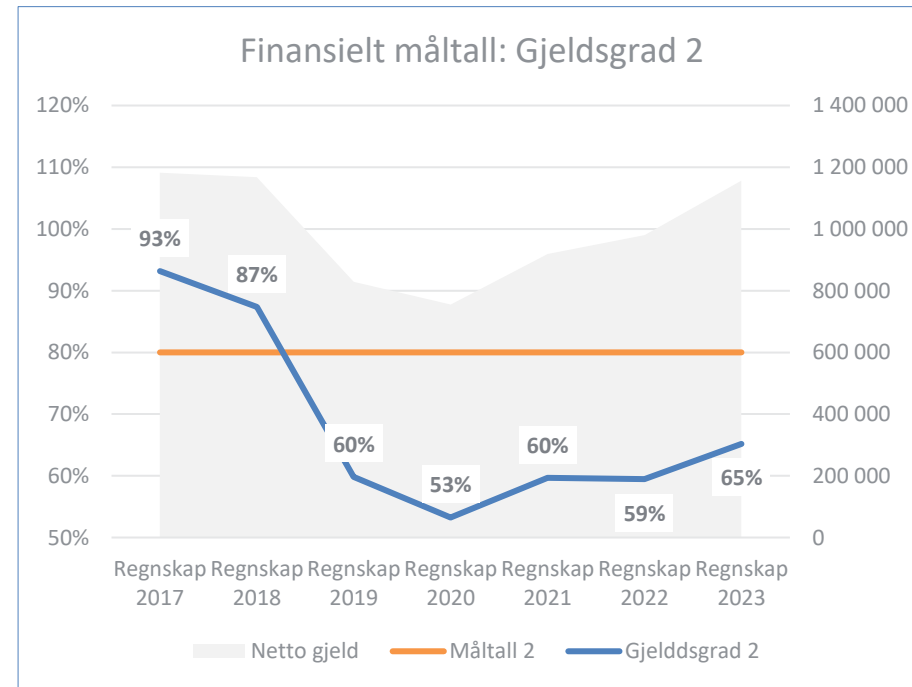
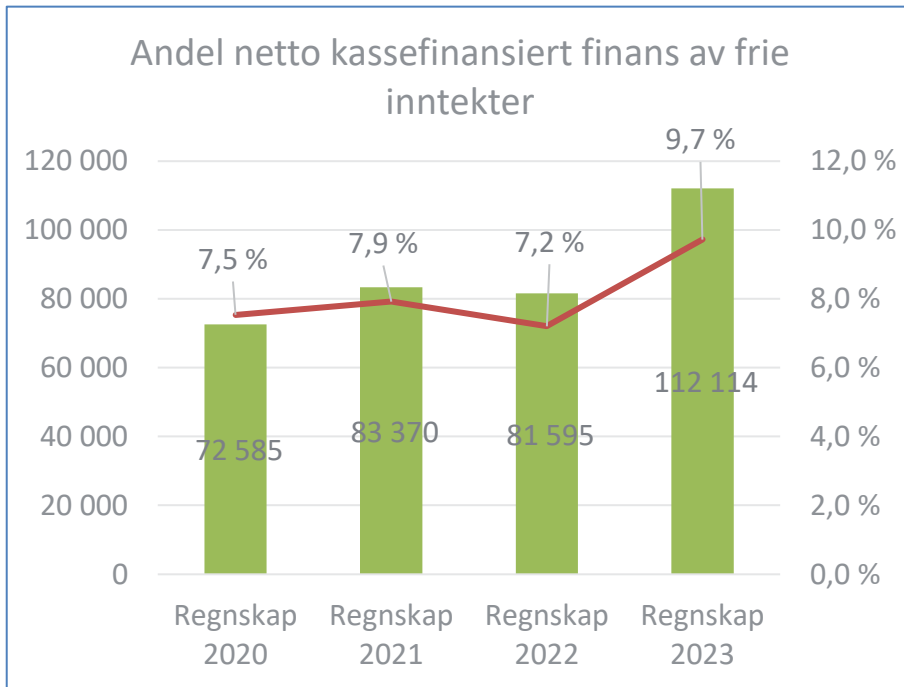
-Samlet årsverksutvikling i Melhus kommune

- I 2023 vokser vi med 220 innbyggere, og hver innbygger genererer om lag 64 000 kr i nye inntekter (14,1 mnok).
- 46 årsverk (29,9 mnok)

Økonomisk bærekraftsbarometer (2)

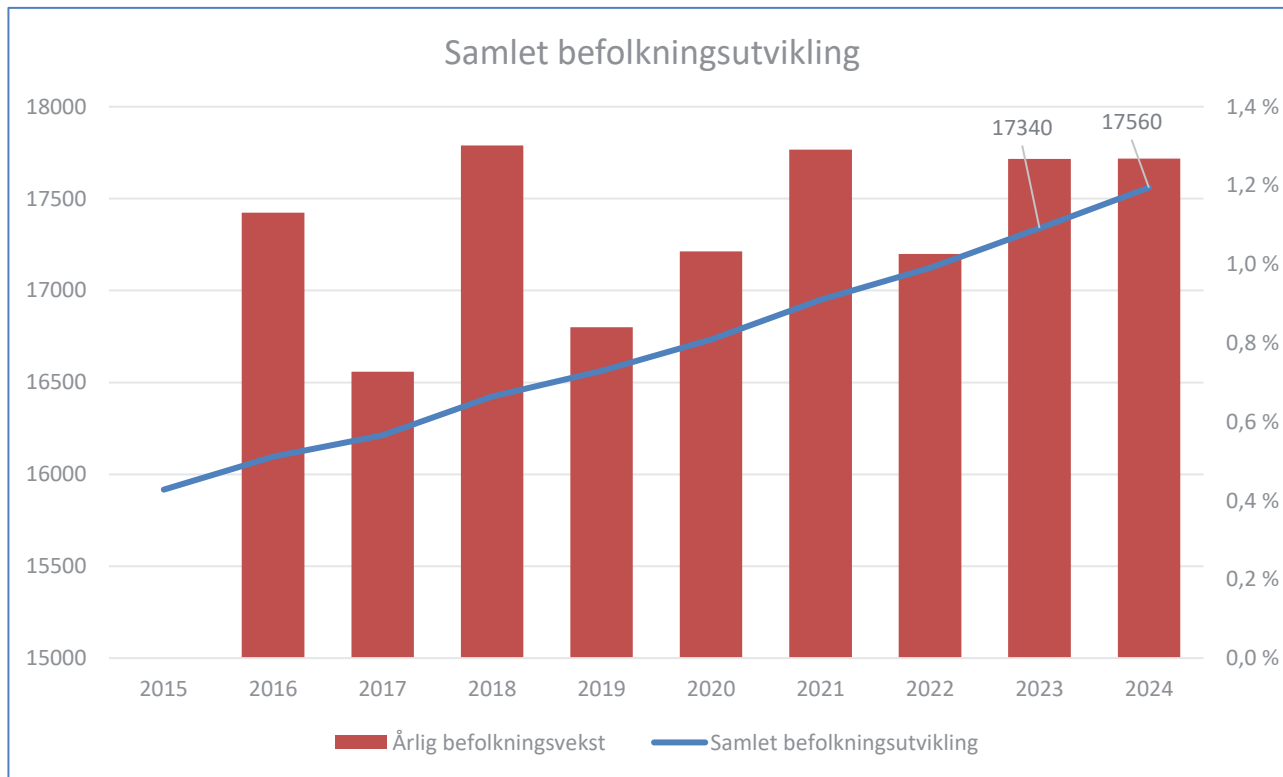
-Andel av frie inntekter som finansiere «Netto finans utgifter»

- De kommune-finansierte utgiftene øker med 30,5 millioner kroner i 2023.
- Til sammenligning øker de frie inntektene med 20,1 millioner kroner i 2023.
- 1 prosentpoeng utgjør 11,53 millioner kroner

Økonomisk bærekraftsbarometer (3)

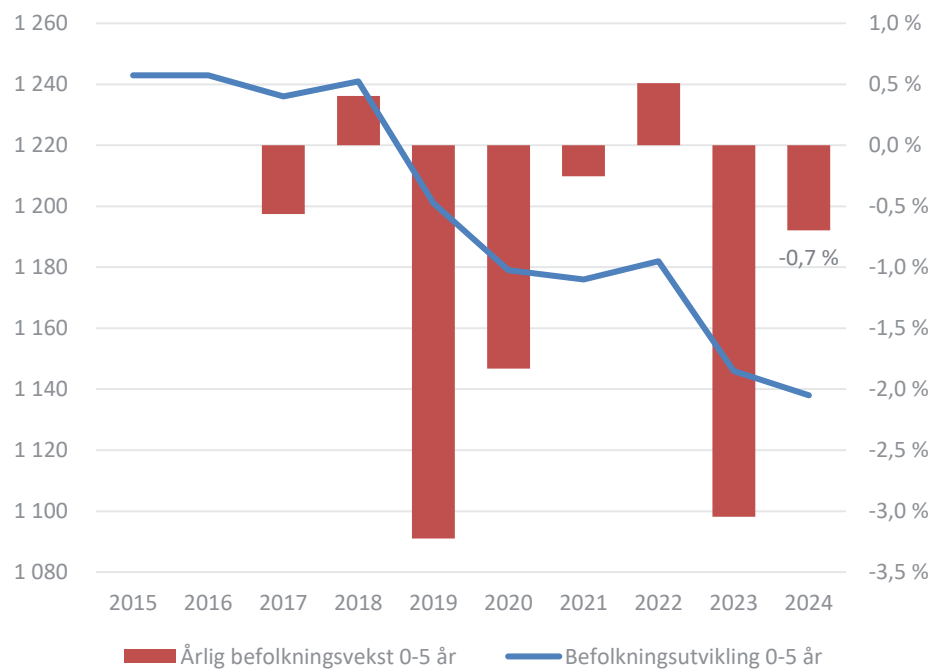
-Befolkningsutvikling Melhus kommune

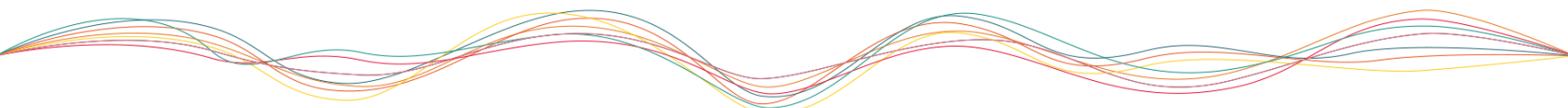
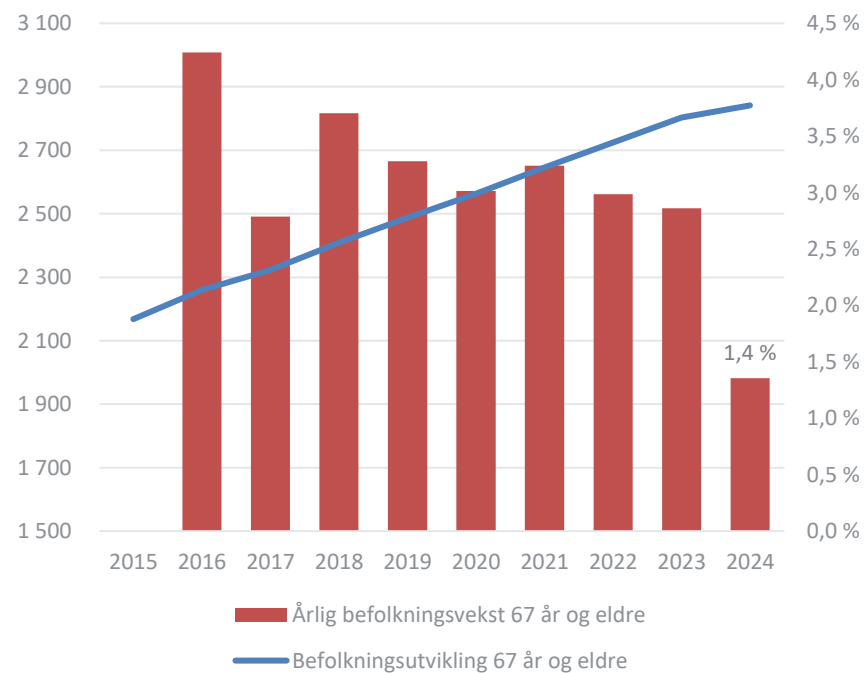
Økonomisk bærekraftsbarometer (3)

-Befolkningsutvikling Melhus kommune

Befolkningsutvikling 0-5 år

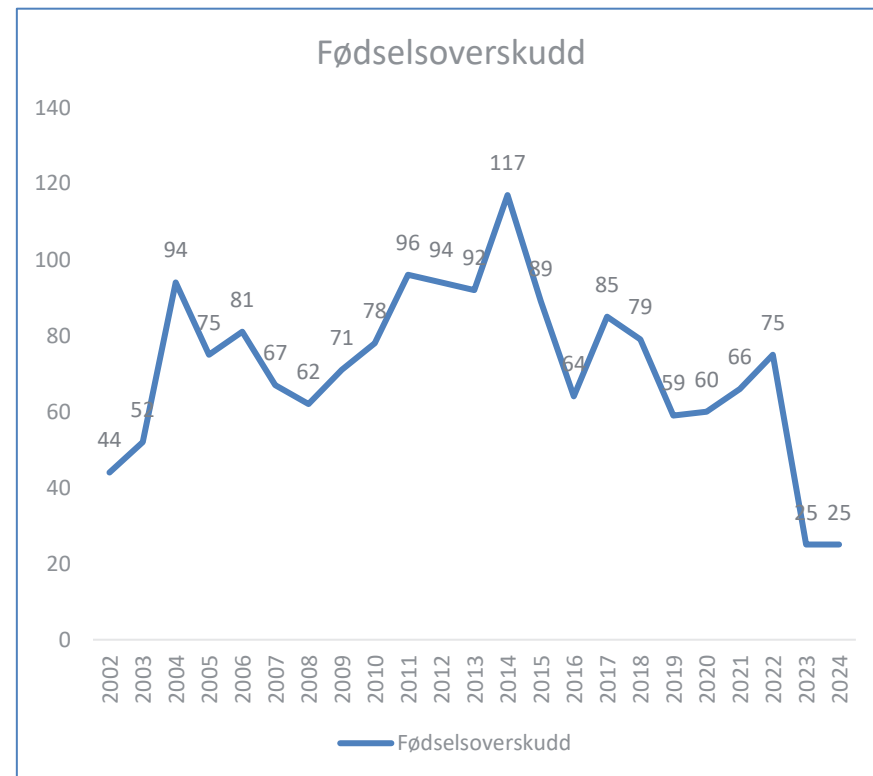
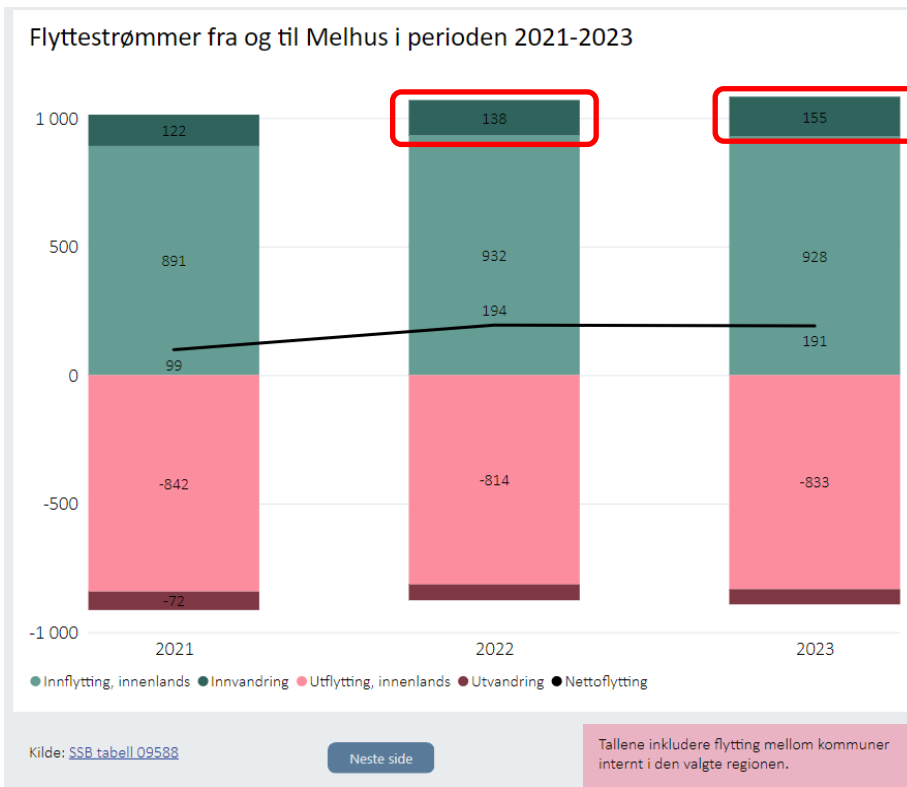

Befolkningsutvikling 67 år og eldre

Bærekraftsbarometer (3)

-Befolkningsutvikling Melhus kommune

Fødselsoverskudd i henholdsvis 2022 og 2023: 25 personer

Hovedtall for Melhus kommune

-Årsoppgjørdisposisjoner driftsregnskap

§ 5-9 første ledd, oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner			
Post	Drift	2023	
1	Netto driftsresultat	11 468	Disp 1
2	Avsetninger til bundne driftsfond	6 632	
3	Bruk av bundne driftsfond	-18 558	
4	Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	7 430	
5	Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	16 092	
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-24 118	
7	Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	0	
8	Årets budsjettavvik	-1 054	Disp 2
9	Strykning av overføring til investering	0	
10	Strykning av avsetning til disposisjonsfond	0	
11	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	0	
12	Strykning av bruk av disposisjonsfond	1 054	
13	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0	
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	0	
15	Bruk av disposisjonsfond for inndeckning av tidligere års merforbruk	0	
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	0	
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	0	
18	Fremført til inndeckning senere år (merforbruk)	0	

Post 8 representerer det «gamle» overskuddet (før ny kommunelov).

Hovedtall for Melhus kommune

-Årsoppgjørdisposisjoner investeringsregnskapet

§ 5-9 andre ledd, oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner			
Post	Investeringer	2023	
1	Sum investeringsutgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån	314 024	Disp 1
2	Avsetninger til bundne investeringsfond	27 888	
3	Bruk av bundne investeringsfond	-14 650	
4	Budsjettet bruk av lån	-312 537	
5	Overføring fra drift i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-7 430	
6	Avsetninger til ubundne investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	0	
7	Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-1 875	
8	Dekning av tidligere års udekket beløp	0	
9	Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	5 420	Disp 2
10	Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	0	
11	Strykning av bruk av lån	-5 420	
12	Strykning av overføring fra drift	0	
13	Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	0	
14	Udekket eller udisponert etter strykninger	0	
15	Avsetning av udisponert etter strykninger til ubundet investeringsfond	0	
16	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp).	0	

Hovedtall for Melhus kommune

-Bevilgningsskjema drift etter §5-4, første ledd

Tekst	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Rammetilskudd	-640 370	-635 931	-612 903	-603 576
Inntekts- og formuesskatt	-512 583	-511 014	-501 046	-529 311
Eiendomsskatt	-23 022	-23 174	-23 174	-22 540
Andre generelle driftsinntekter	-100 129	-45 955	-41 538	-59 757
Sum generelle driftsinntekter	-1 276 105	-1 216 074	-1 178 661	-1 215 184
Sum bev. drift, netto, jf §5-4 andre ledd	1 181 409	1 127 587	1 082 531	1 131 244
Avskrivninger	108 144		0	97 739
Sum netto driftsutgifter	1 289 553	1 127 587	1 082 531	1 228 983
Brutto driftsresultat	13 448	-88 487	-96 130	13 798

- Frie inntekter har kun økt med 20,1 millioner kroner (om lag 1,74%) fra 2022 til 2023.
 - Stor del av mer-skatteinntekter i 2022 definert som engangsinntekt
 - Økt lønns- og prisvekst i 2023 «spiste» av de frie inntektene.

Hovedtall for Melhus kommune

-Bevilgningsskjema drift etter §5-4, første ledd

Korrigert netto driftsresultat:
0,5 mnok (positivt)

	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Renteinntekter	-21 675	-26 692	-19 905	-12 811
Utbytter	-28 009	-27 881	-27 879	-27 912
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-16 001	-7 011	-7 011	14 972
Renteutgifter	88 350	78 619	67 670	46 622
Avdrag på lån	83 497	83 417	83 417	78 933
Netto finansutgifter	106 163	100 452	96 292	99 804
Motpost avskrivninger	-108 144	0	0	-97 739
Netto driftsresultat	11 467	11 966	161	15 863
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>				
Overføring til investeringsregnskapet	7 430	7 430	10 111	6 004
Avsetninger til bundne driftsfond	6 632	604	604	5 231
Bruk av bundne driftsfond	-18 558	-11 973	-10 633	-9 611
Avsetninger til disposisjonsfond	16 092	16 092	16 092	19 136
Bruk av disposisjonsfond	-23 064	-24 119	-16 336	-36 624
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0		0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-11 467	-11 966	-162	-15 863
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)	0	0	-1	-0

Foreløpig regnskapsresultat for sektorene

	Budsjettavvik 2023	Budsjettavvik 2023 - korrigert flyktning	Budsjettavvik 2022
Sentraladministrasjonen	-881		-620
Oppvekst og kultur	6 180		12 886
Helse og velferd	-3 292	9 674	24 003
Plan og utvikling	-4 466		-938
Virksomheter utenom kommunen	-138		166
Overordnede inntekter og utgifter	-2 021		-8 920
Driftsprosjekter	5 061		2 629
SUM	443		29 206

- Merinntekt ifbm med ressurskrevende brukere utover budsjett/prognose– skal dekke økte kostnader i 2023
- Merinntekt ibm flykningmidler – skal dekke økte kostnader i 2023, men også merkostnad i 2024. Et overskudd må sees i sammenheng med anvendelse i 2024.
- Mindreinntekt på kulturarrangement
- Økte skysskostnader utover budsjett/prognose
- Økte nettoinntekter fra sykkelønnsrefusjoner
- Økt inntekt fra langsiktige finansielle investeringer

Avviksanalyse

- dekomponering av netto driftsresultat

Dekomponering av netto driftsresultat	Resultat 2023
Netto driftsresultat	11,5
Korrigerings - selvkost	-12,1
Korrigerings - engangstiltak finansiert med fond	-14,2
Korrigerings - "overskudd" flyktningemidler	12,6
Kjernerresultat 1	-2,2
Korrigerings - utbytte TrønderEnergi	28
Korrigerings - netto finansforvaltning	6
Kjerne resultat 2	31,8

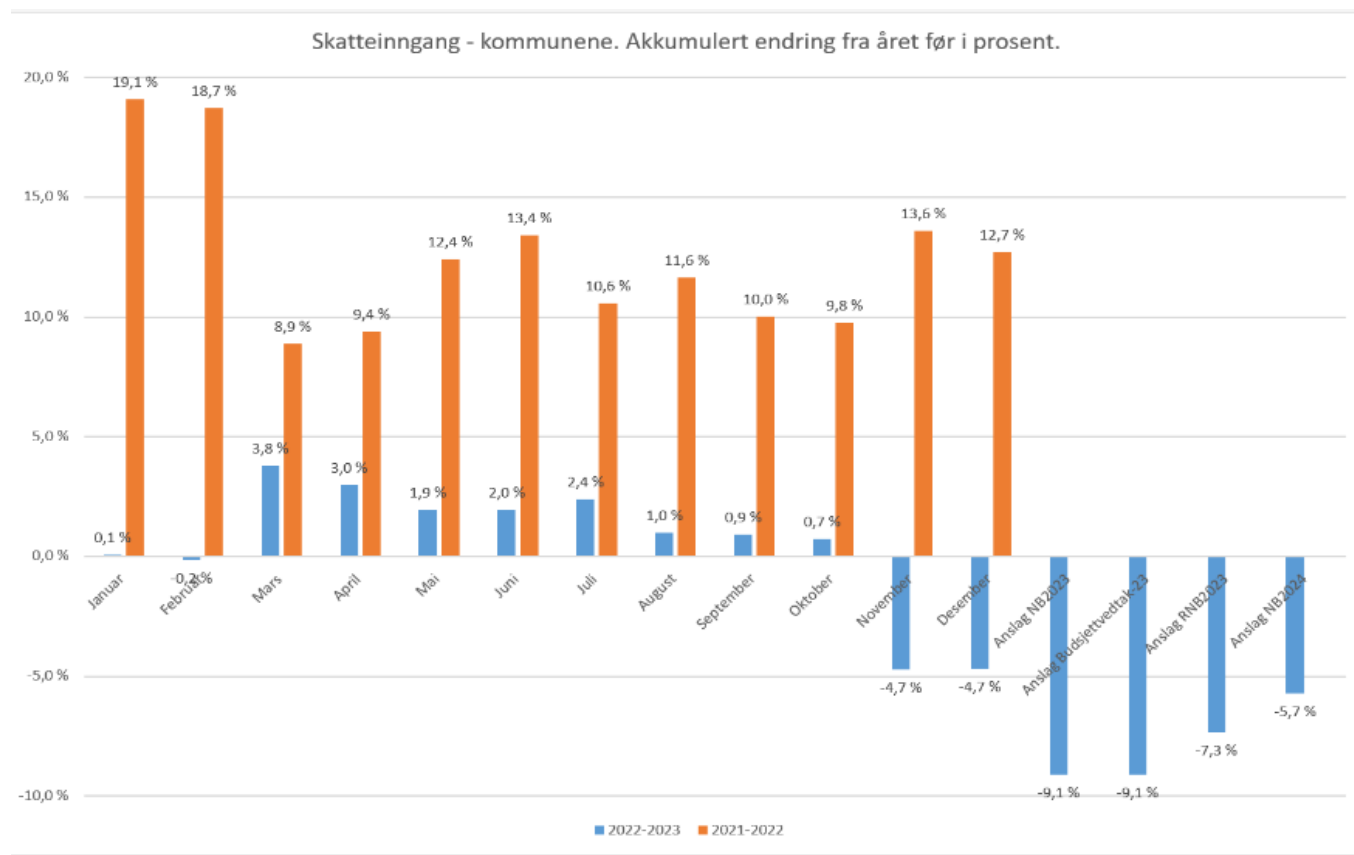
I tillegg er det viktig å fremheve avhengighet av finansielle inntekter i dette regnestykket, TrønderEnergi og finansforvaltning:

- Korrigert for gevinst finansielle inntekter, må resultatet reduseres med 16,0 millioner kroner, men samtidig ville en alternativ plassering (eks. bank) gitt betydelig «fast inntekt», 10 millioner kroner.

Skatteinngang 2023

-Alle kommuner

- Sammenlignet med fjoråret har kommunenes skatteinntekter gått ned med nærmere 10,4 mrd. kroner eller 4,7 prosent.
- Nedgangen fra året før må ses på bakgrunn av at skatteinntektene i 2022 var ekstraordinært høye

Skatteinngang 2023

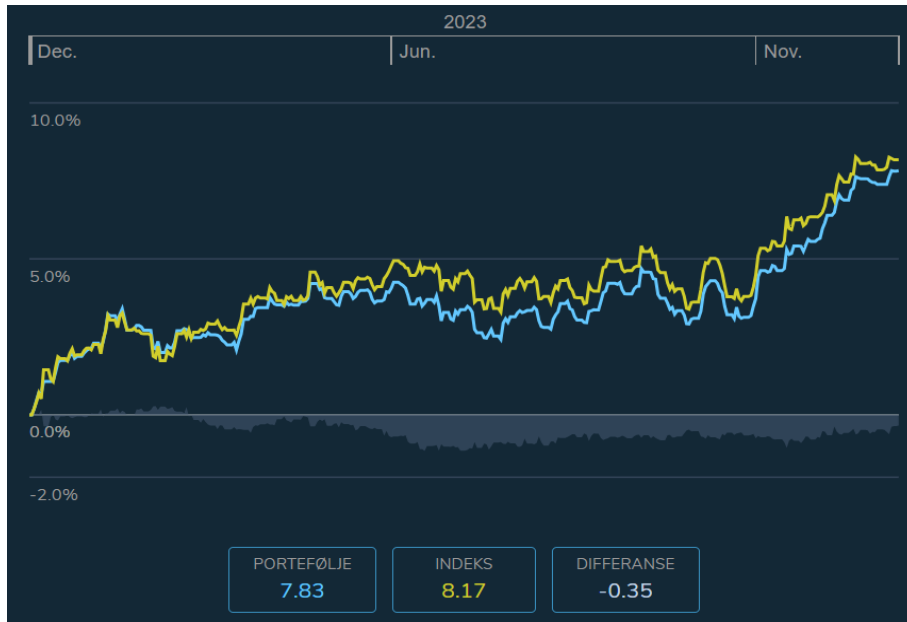
-Melhus kommune

Nr	Kommunenavn	Skatter 2023			Netto utjevn. 23 Jan-Des (kol 5+9) 1000 kr	Endring fra 2022 i prosent		Skatt 2022 Jan-Des 1000 kr
		1000 kr	kr pr innb	Pst av landsgj.		Skatt i 1000 kr	Skatt kr pr innb	
1) Finansieringstrekk for perioden		1	2	3	10	15	16	18
		kr -515,47						
5 001	Trondheim	8 150 450	38 326	100 %	-106 776	-3,2 %	-4,2 %	8 418 155
5 006	Steinkjer	664 292	27 731	72 %	197 128	-4,6 %	-4,4 %	696 643
5 007	Namsos	444 101	29 759	78 %	94 043	-2,8 %	-2,3 %	457 116
5 014	Frøya	570 069	105 745	276 %	-220 778	12,9 %	10,2 %	505 136
5 020	Osen	26 303	29 096	76 %	6 267	3,8 %	3,8 %	25 339
5 021	Oppdal	229 243	31 594	82 %	33 084	-3,1 %	-5,6 %	236 608
5 022	Rennebu	70 034	28 228	74 %	19 244	-4,5 %	-5,9 %	73 323
5 025	Røros	175 780	31 401	82 %	26 551	-4,0 %	-4,5 %	183 183
5 026	Holtålen	52 000	26 039	68 %	19 643	-4,7 %	-6,8 %	54 539
5 027	Midtre Gauldal	160 014	26 091	68 %	60 025	-6,7 %	-6,9 %	171 428
5 028	Melhus	512 583	29 561	77 %	112 549	-3,2 %	-4,4 %	529 306
5 029	Skaun	239 700	28 397	74 %	64 119	-6,3 %	-7,2 %	255 814
5 031	Malvik	513 878	35 048	91 %	21 475	-2,8 %	-4,4 %	528 578
5 032	Selbu	122 620	29 590	77 %	26 783	-1,4 %	-2,7 %	124 399
5 033	Tydal	38 048	50 529	132 %	-5 891	4,8 %	4,4 %	36 304
5 034	Meråker	68 558	28 260	74 %	18 745	-1,3 %	-2,4 %	69 459

Melhus kommune utjevnes til 94,0 % av landsgjennomsnittet. Til sammenligning har Frøya en utjevning til 169,0 % av landsgjennomsnittet.

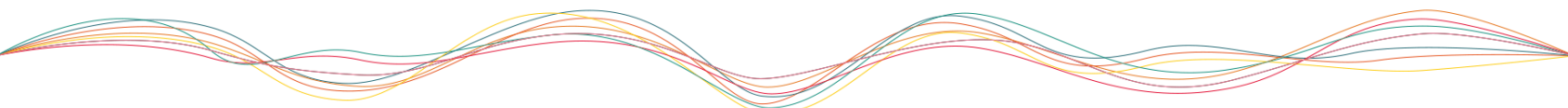
Avkastning finansielle investeringer

- Avkastning 2023 og de fem siste årene

Avkastning 2023: Om lag 16 mmnok

Samlet avkastning i perioden 2019-2023: 41,9 mnok

Status gjeld per 31.12.2023

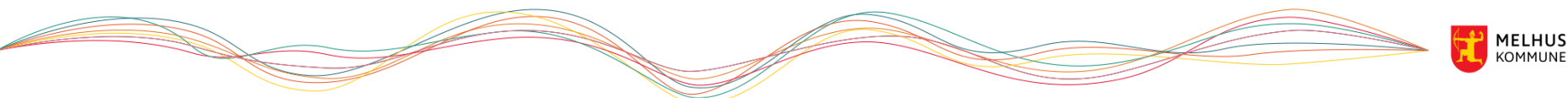
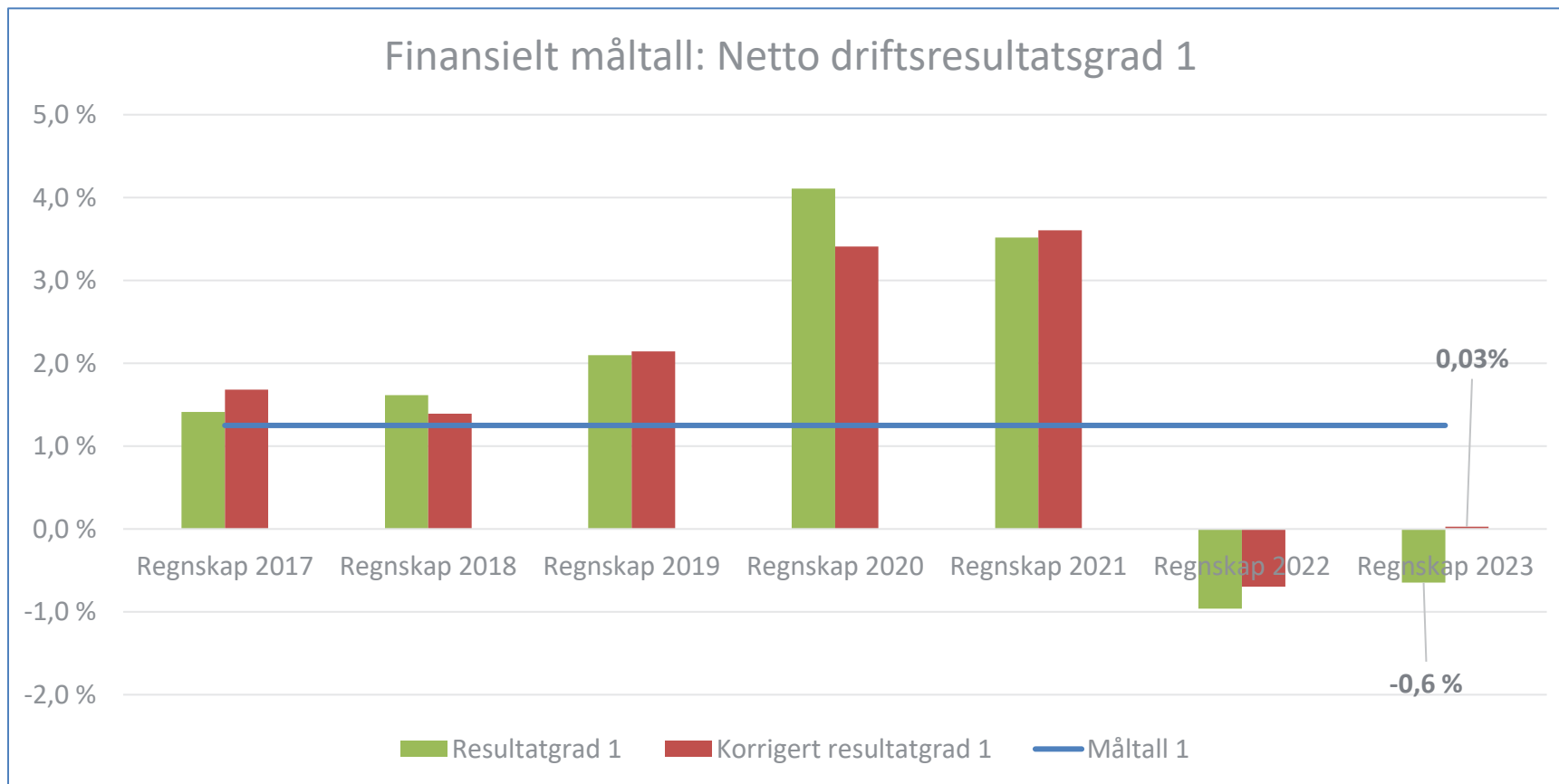
Låneformål	31.12.2023	31.12.2022
Melhus kommunes samlede innlån	2 406 447	2 269 570
Innlån videre utlån, startlån	327 150	281 776
Sum gjeld til investeringsformål	2 079 297	1 987 794
Hvorav:		
Lån til vann og avløp (selvkost)*	461 157	448 413
Lån med rentekompensasjon - skoleanlegg*	25 307	30 594
Lån med rentekomp - omsorgsboliger, sykehj	14 273	16 005
Lån med rentekompensasjon - kirkebygg*	24 706	25 250
Lån til omsorgsboliger og sosialboliger	249 346	264 962
Lån til næringsbygg mm	46 014	47 465
Lån til eksterntfinansiert virksomhet	820 803	832 689
Ubrukte lånemidler	102 444	174 981
Lån til investeringer som belaster kommunek	1 156 050	980 124

Samlede innlån	2 406 447
Startlån	-327 150
Lån til eksterntfinansiert virksomhet	-820 803
Grunnlag 1	1 258 494
Andel flytende lån	711 049
Likviditet	-200 000
Grunnlag 2	511 049
1 prosent	5 110

Sum flytende gjeld	1 173 864 600	56,5 %
Sum fast gjeld	905 432 391	43,5 %
SUM gjeld	2 079 296 991	100,0 %
Vektet flytende rente	4,77 %	
Vektet fast rente	2,83 %	
Vektet total rente	4,29 %	

Finansielle måltall

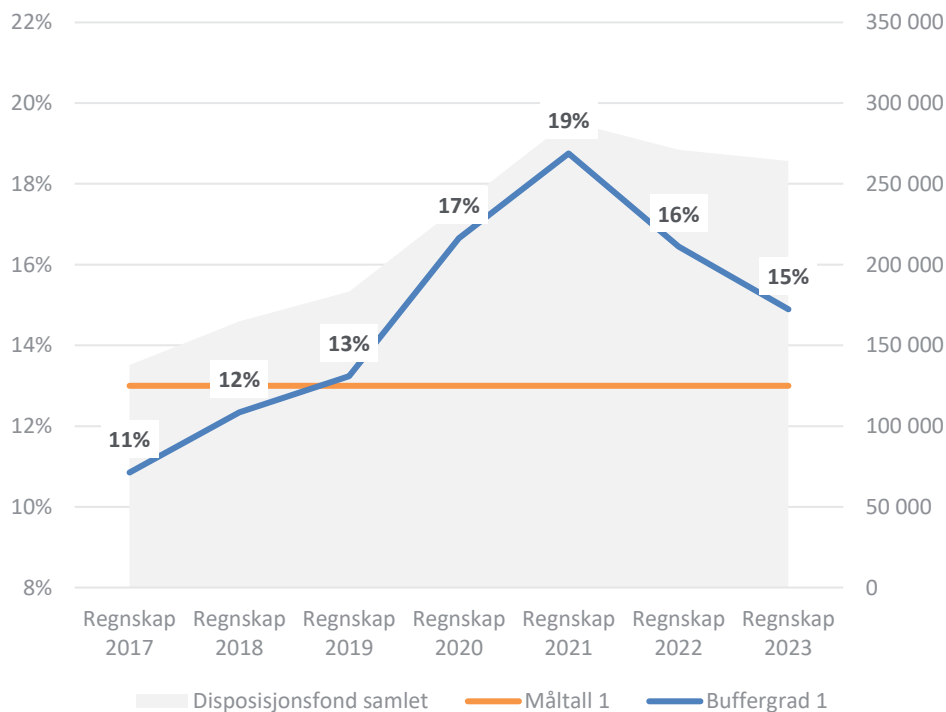
-driftsgrad

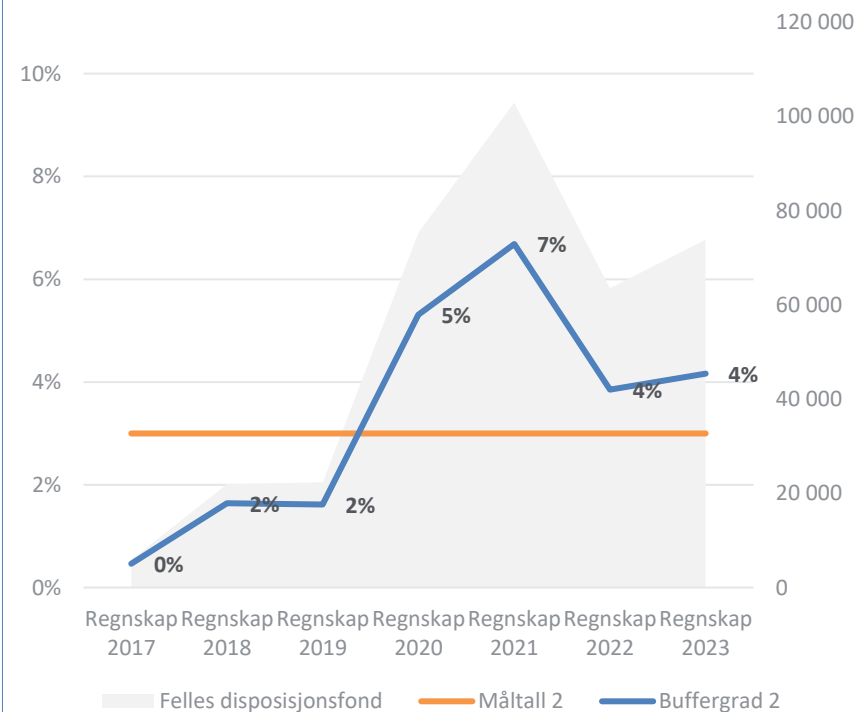
Finansielle måltall

-Fond (buffergrad 1 og 2)

Finansielt måltall: Buffergrad 1

Finansielt måltall: Buffergrad 2

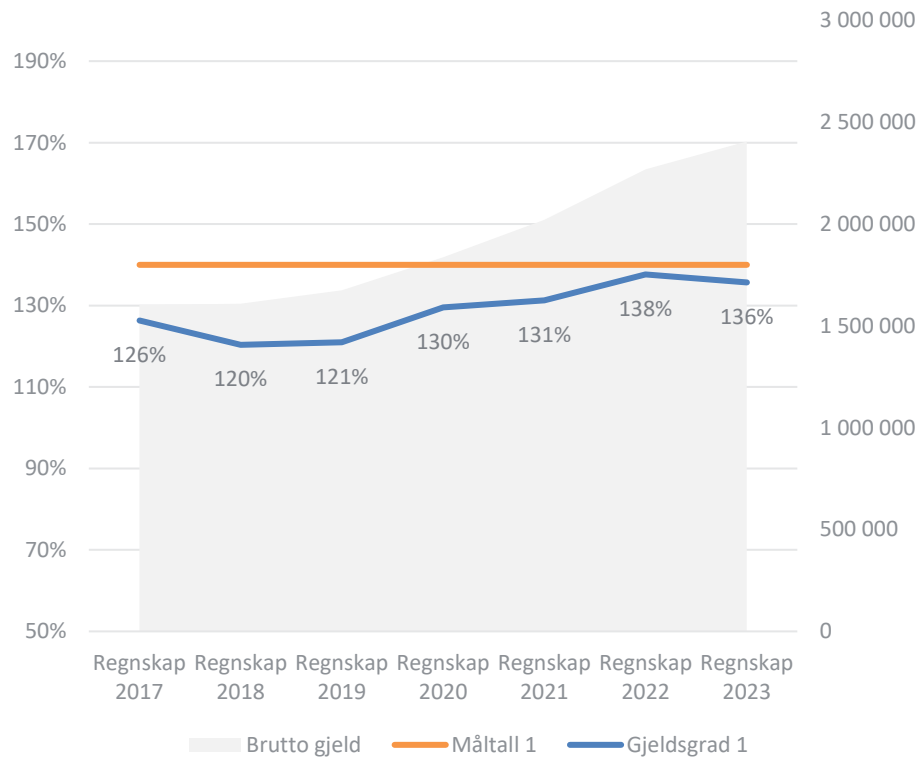

- Samlet disposisjonsfond (flyktningefond, overskuddsfond, bufferfond samt andre fond med merkelapp): 264,1 mnok
- Felles disposisjonsfond: 72,8 mnok

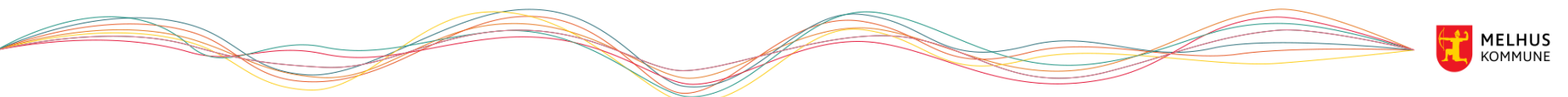
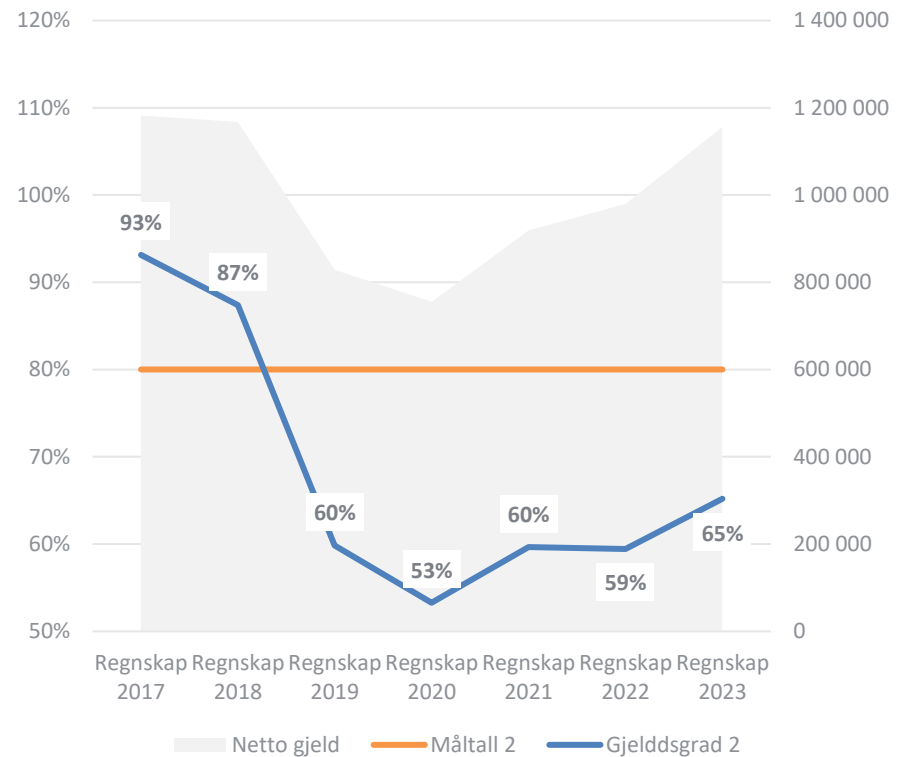
Finansielle måltall

-Gjeld (gjeldsgrad 1 og 2)

Finansielt måltall: Gjeldsgrad 1

Finansielt måltall: Gjeldsgrad 2

Selvkost 2023

	2023	
	Vann	Avløp
Direkte driftsutgifter	13 236	23 682
Indirekte driftsutgifter	1 324	2 368
Avskrivninger	6 448	11 043
Kalkulatorisk rentekostnad	7 659	12 766
Sum utgifter	28 667	49 860
Salgsinntekter/andre inntekter	22 181	43 860
Renter selvkostfond	198	189
Sum Inntekter	22 378	44 049
Resultat før avsetninger	6 288	5 810
Årets dekningsgrad	78 %	88 %
Vedtatt dekningsgrad	100 %	100 %
Avsetning til fond	-	-
Bruk selvkostfond	- 6 288 -	5 810
Resultat etter avsetning	-	-

- Betydelig lavere inntekt fra årsavgift i 2023 enn budsjettet, til sammen 5,6 mnok.
- Høyere pensjonsutgifter
- Lavere direkte driftsutgifter
- Lavere kalkulatoriske kostnader

	2023	
	Vann	Avløp
Selvkostfond 01.01	7 841	7 399
Netto avsetning	- 6 288 -	5 810
Selvkostfond 31.12	1 553	1 588

Vann 2023: Budsjettet bruk av fond – 4,5 mnok
 Avløp 2023: Budsjettet bruk av fond 4,7 mnok

Vann 2024: Budsjettet bruk av fond 4,0 mnok
 Avløp 2024: Budsjettet bruk av fond 2,0 mnok

Gitt samme forutsetninger må det «lånes» fra kommunens disposisjonsfond i 2024.